

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 805/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. S., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 30 C 40/2007 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 464/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. októbra 2013 osobne doručená sťažnosť Ing. L. S., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 C 40/2007 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 464/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľ v sťažnosti predovšetkým uvádza:

«Od roku 2007 vediem na Okresnom súde Košice II (ďalej iba OS), ako aj odvolacom Krajskom súde v Košiciach (ďalej iba KS) súdne konanie týkajúce sa neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Konanie je vedené pod spisovou značkou: 30 C/40/2007 na OS, resp. spisovou značkou: 2 Co/464/2013 na KS proti odporcovi Mestská Časť K. Napriek skutočnosti, že od podania žaloby uplynula dlhšia doba (už takmer 7 rokov), vec nie je doposiaľ právoplatne skončená. Mám za to, že merito veci nie je natoľko zložitá, aby ho bolo potrebné riešiť 7 rokov. Stav naznačuje značné prieťahy v označenom konaní. Súd koná vo veci nepravidelne, liknavo a so značnými časovými odstupmi medzi jednotlivými pojednávaniami. Takto sa stráca kontinuita celého súdneho konania. Postupom súdu sa dlhodobo ocitám v dlhodobej právnej neistote. Prieťahy v konaní ja vidím v rámci celého konania a to z dôvodu, že medzi jednotlivými súdnymi pojednávaniami sú značné časové odstupy a vec nie je dodnes právoplatne skončená.

Riešenie veci sa týka môjho zamestnaneckého pomeru a teda mám bytostný záujem na doriešení veci, keďže ide o otázky môjho existenčného pôsobenia! Poznámam, že spôsob, akým celé konanie doposiaľ prebiehalo ma do značnej miery stresuje, čo v nemalej miere prispelo k závažnému ochoreniu môjho srdca. Toto ochorenie sa prvýkrát prejavilo asi 1 rok po zahájení súdneho sporu jeho zlyhaním. Ako dôkaz o tejto skutočnosti predkladám „Prepúšťaciu správu z VÚSCH“ v Košiciach zo dňa 3. 2. 2009. Jednotlivé pojednávania vo veci sú pravidelne spojené so zhoršeniami môjho zdravotného stavu. O strate času a energie ani nehovorím. Z celej záležitosti som dlhodobo sklamaný a frustrovaný. S poukazom na vyššie udávané dôvody požadujem aj finančnú satisfakciu.

Nápravu vo veci som sa pokúšal zjednať aj formou sťažnosti adresovanej predsedovi KS v Košiciach. Moja sťažnosť bola uznaná za dôvodnú. Aj napriek prísľubu predsedu

súdu, sledovanie veci, táto nie je dodnes právoplatne skončená, Čo len umocňuje moje tvrdenie o prietáhoch v konaní. Potvrzuje to aj naposledy vykonaný úkon OS vo veci - odoslanie súdneho spisu na KS po mojom odvolaní. Vykonanie tohto jednoduchého úkonu trvalo OS sedem mesiacov. Teda mám za to, že moja sťažnosť bola neúčinná.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Ústavné právo sťažovateľa na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj základné právo na spravodlivé prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní sp. zn. 30 C/40/2007 vedenom na Okresnom súde Košice II v spojení s odvolacím konaním vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 2 Co/464/2013 porušené bolo.

2) Porušiteľom práva zakazuje činiť ďalšie prietahy v konaní sp. zn. 30 C/40/2007 vedenom na Okresnom súde Košice II v spojení s odvolacím konaním vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 2 Co/464/2013. Porušiteľom práva prikazuje v konaní sp. zn. 30 C/40/2007 vedenom na Okresnom súde Košice II v spojení s odvolacím konaním vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 2 Co/464/2013 konať tak, aby vec bola čo najrýchlejšie skončená a prejednaná.

3) Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € slovom tritisíc eur, ktoré sú porušitelia práva povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne k rukám sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu z dôvodov, ktoré sú bližšie uvedené v sťažnosti.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola

vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť (návrh) ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú možno považovať takú sťažnosť, pri

predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

V súlade s čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal od krajského súdu spis vzťahujúci sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 30 C 40/2007, z ktorého zistil, že okresný súd rozsudkom č. k. 30 C 40/2007-487 z 28. februára 2013 žalobu sťažovateľa o neplatnosť skončenia pracovného pomeru zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Na základe odvolania sťažovateľa proti rozsudku prvostupňového súdu doručeného okresnému súdu 19. apríla 2013 bol spis vzťahujúci sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 30 C 40/2007 predložený 1. októbra 2013 krajskému súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní.

V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je odstránenie stavu právnej neistoty, pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Podľa svojej ustálenej judikatúry (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v danom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť v zásade odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je totiž to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS67/06).

V posudzovanej veci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (24. októbra 2013) okresný súd v napadnutom konaní už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v tom čase už o žalobe sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 30 C 40/2007-487 z 28. februára 2013.

Navyše, z dôvodu odvolania podaného sťažovateľom proti tomuto rozsudku okresného súdu sa spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie nachádzal v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu na krajskom súde na účely rozhodnutia o opravnom prostriedku.

S prihliadnutím na uvedené možno konštatovať, že okresný súd v čase podania ústavnej sťažnosti už nemohol podniknúť žiadne zákonné kroky na odstránenie stavu právnej neistoty, pretože v danom čase už bol vyhlásený jeho rozsudok, spis sa už nenachádzal v jeho dispozičnej sfére, keďže bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06) podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Z už citovaného zistenia ústavného súdu vyplýva, že spis vzťahujúci sa na konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 30 C 40/2007 bol 1. októbra 2013 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku proti rozsudku okresného súdu č. k. 30 C 40/2007-487 z 28. februára 2013, teda v čase podania sťažnosti ústavnému súdu sa napadnutá vec nachádzala na krajskom súde tri týždne.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo

možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 59/05, III. ÚS 82/07).

Vychádzajúc zo svojich zistení a s prihliadnutím na citovanú judikatúru týkajúcu sa kvalifikácie zbytočných prietahov v konaní všeobecného súdu ústavný súd zastáva názor, že v doterajšom priebehu vzhľadom na krátky časový úsek od predloženia odvolania krajskému súdu nemohlo dôjsť jeho postupom k prietahom v konaní, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, a preto sťažnosť aj v tejto časti odmietol pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak by krajský súd v ďalšom období v napadnutom konaní nepostupoval plynulo, resp. efektívne, sťažovateľovi nič nebráni v tom, aby sa opätovne obrátil na ústavný súd so sťažnosťou, ktorou bude namietat' porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2013